

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De *Postryder* vershynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen

De reklamen, per drukregel 25 centiemen.

TONGEREN, DEN 11 MAERT.

Kerkhof en kerkfabryk.

Het ongoldsdienstige Liberalismus zegt het *Boterkuipje* gaet al verder tot verder. Niet te vreden met openbare goddeloozen zoo als *solidairen* en vrydenkers, zelfs protestanten en ongeloofigen in de katholyke kerkhoven te begraven, is dezer dagen te Brugge, en ondanks de protestation der geestelykheid, door de zorgen van den heer burgemeester de Boyaval, het lyk van den *bies uit een huis van ontucht*, die sedert lange jaren geenvoet in de kerk gezet had en nu ten gevolge eener geraektheid zonder priester of dokter is gestorven, te midden der godvruchtige geloofigen op het katholyke kerkhof begraven geworden.

De liberaters schreeuwen onophoutelyk tegen hetgeen zy den *verdoemden* hoek heeten, maar welhaest zal er maer één *verdoemde* hoek meer zyn, te weten: het katholyke kerkhof zelve!

Zoo gaet men van stap tot stap al verder en verder: eerst heeft men de katholyken het recht ontnomen de kristelyke liefdadigheid te oefenen, zoo dat men geen liefwerk in voordeele van den armen mag stichten of men moet het geld tot dit werk in handen stellen van het Bureel van weldaet of der burgerlyke Godshuizen, welke administratien wel dikwyls bestaan uit mannen die alles behalve katholyk zyn; daarna heeft men de katholyken de studiebeurzen ontfroefd die hunne katholyke voorouders gesticht hebben in voordeele van het katholyk onderwijs; nu ontereit en schendt men onze kerkhoven en welhaest zal de schandigste der rooveryen in de Kamer gestemd worden, namelyk de roovery van het goed der kerken en der benoedigde gebuidelen voor het onderhoud derzelve.

En dan vindt men nog van die onnoozele menschen die vragen: Zyn de liberalen wel tegen den godsdienst? Wie vervolgt de Kerk en den godsdienst? Bouwen de liberalen geene kerken? Geeft de Staat geene subsidien aen pastoors en kapellaens?

Arme verdwaelden, die niet zien dat de bloei van den godsdienst niet bestaat in eenen schoonen tempel, al is 't dat de liberaters nog maer een rechtveerdigen plicht vervullen wanneer zy voorzien in het bestaan en het herstellen der kerkgebouwen; datgene wat zy doen opzigtens den godsdienst, dat is zoo als gy die een mensch heel schoon kleeden zoudt maer hem ondertusschen alle voedsel, dat hem alleen in 't leven kan bewaren, zoudt

onttrekken. Wat zoude het dien mensch baten een schoon kleed te dragen wanneer gy hem langzaam uithongerde? En wat kan het den godsdienst baten schoone tempels te hebben, als gy hem de vryheid van liefdadigheid, de vryheid van den predikstoel, de vryheid van onderwijs, de vryheid van recht van goederen te bezitten benoedigd tot den dienst der Kerk, de vryheid op het kerkhof, zelfs de vryheid in de kerk, onttrekt en ontrouft?

Volgens het nieuwe wetsontwerp op de kerkfabrieken, dit heel in 't kort in de Kamer geschuterd zal worden, wordt de Kerk uitdrukkelyk voor onbekwaem gehouden om iets te bezitten, en de Staat kan haer verbieden heilige vaten, kelken, vanen of kruissen aen te koopjen. Nog, volgens dat wetsontwerp kunnen zoowel *solidairen* als katholyken, zelfs protestanten en joden genoemd worden om vast te stellen wat er al benoedigd is voor den eeredienst en voor het *buuren* onderhoud der kerk (men zie de art. 6 § 2, 27, 89, 91 202, enz.); zoo dat de liberaters, wordt oot de wet op de kerkfabrieken gestemd, de godsdienstige plichtigheden gaen kunnen beletten, alsook de katholyke zendingen, de byzondere kerkdiensten, enz.

En 't zou voor die vryheid en onafhanke-lykheid zyn dat prins Felix de Mérode zich te Berchem heeft laten doodden? 't zou voor die vryheid zyn dat zoo vele onzer kinderen by de gevechten tegen de Hollanders over drie en vier en dertig jaren op het slagveld zyn gesneuveld?

Neen, zekerlyk neen. Toen wierd er gestreden voor de vryheid voor allen en in alles, doch niet voor het despotismus van den Staat op de Kerk. Men wilde den godsdienst vry hebben eenige dun gezaaide francemaçons wilden toen 't geen onze Ministers thans willen.

Maer de kruik zal zoo lang te water gaen tot ze breekt.

Tongeren, den 10 maert.

Myn heer de Redakteur,

Verleden woensdag heb ik weer mynen zondagsjas aengetrokken. Het was keizing, en M. Renard Stas die alleen op den rang stond is zonder tegenkanting lid van den gemeente rael gekozen. Alles is zoo vreedzaam en zoo stil algehoopen als een broederfeest. Proficiat M. Renard, proficiat tongersche kiezers.

De vreeddelingen die nu en dan eens de eene of de andere liberale gazet van Tongeren

vyf-en-zestig dagen, (gy ziet dat ik de schrikkeljaren vergeet) de verbazend groote som geeft van dertien miljoen acht honderd zeventig duizend francs.

Een schoon getal en dat voor een paar ellendige haren die wy aen de kin hebben.

Dat dunkt my ook. Wat zoudt gy nu wel zeggen, indien ik het bestaan aen die acht-en-dertig duiznd barbiere ontnam?

Ik zou zeggen dat de voorzigtigheid u wel zou dwingen om uw hoofd aen hun mes toe te vertrouwen.

Ik zou er my wel voor wachten Ik stel alleen den barbier en zyn schermes eene door my met den naam van *Barbivore* gedoopte vloestof voor, waervan iedereen zich dagelyks in het by zyn toilet bestende water zal kunnen bedienen.

En gy zoudt zulk wonderbaer water gevonden hebben?

Ik heb er vyf uitgevonden, myn vriend... vyf... en ik ben verzekerd dat, zoodra het in den handel is, niemand het zal willen ontberen, daer het by elk gebruik slechts één centiem kosten zal, hetwelk by de acht-en-dertig duizend barbiere eene jaerlyksche spaerzaamheid is van elf miljoen en zes en-negentig duizend francs, want gy begrypt...

Ja wel, gy meent dat het voldoende is om den barbier twee centiemen in plaats van tien te betalen.

Gy zyt geboren om te begrypen, Pinsonnet... Maer, om tot myne *Barbivore* terug te komen, ik heb nog eene zwaarigheid te overwinnen, om het de laatste trap der volmaektheid te geven, namelyk om het vel op te voeren terzelfder tyd dat de baerd... Maer, myn waarde Pinsonnet, ik bedroeg my... Gy weet, myn vriend, de scheikunde is magtig... met drie maanden studie en

lezen, moeten zich zeker inbeelden dat onze stad in burger oorlog leeft en dat men zich niet in onze straten durft riskeeren zonder van het hoofd tot de voeten gewapend te zyn, gereed om zich tegen alle aanvallen te verdedigen. Hy die onze stad oordeelt naer het geblaf der tongersche liberale gazetten, moet ongetwyfeld denken dat onze stad in twee vyandige kampen verdeeld is die wederzydsch zoeken elkander te verdelgen.

Maer wat moet de vreeddeling zich wel zeggen wanneer hy 's anderen daegs eene kiezing ziet voor de baen komen. Een kandidaet biedt zich aen, niemand treedt tegen hem op en hy wordt op eenen schoonen morgen gekozen, zonder dat iemand hem de plaats komt betwisten.

Deze gedachten kwamen my verleden woensdag aen den geest toen ik M. Renard Stas als lid van den gemeente-raed hielp kiezen. Waer zyn nu, dacht ik in my zelven, die liberale grootsprekers die het gehele jaer lang zoo veel lawyt in hunne gazetten maken. Als men hen hoort, men zou zeggen dat zy de wereld regeeren. Nu is het kiezing, zeide ik, nu is het oogenblik voor de liberale gazetten gekomen om eens te toonen welken invloed zy op de kiezers hebben. M. Renard stond sedert verleden zaterdag op den rang, zyne kandidatuur was door den *Courrier* aengekondigd en door de gehele stad gekend, maer te vergeefs vroeg men waer de kandidaet der tongersche liberalery bleef. De dag der kiezing kwam aen en hy ging voorby zonder dat de liberalen teeken van leven gegeven hadden, en M. Renard werd gekozen juist alsof er geen enkele liberael in Tongeren bestond. Waer waren dan die liberale trompetters die zich zoo dapper toonen wanneer er geen kwestie is van het strydpark in te komen. Zy waren met geen duizend pond kaersien te vinden. Groot ambras maken als er geen gevaer by is, en op de vlugt gaen wanneer de vyand nadert, dat is gemakkellyk maer dat verhent van met den naam van laffen soldaet bestempeld te worden; dat doet onvrywillig denken aen dien dapperen liberalen *gazet*schryver die den moed had van de nagedachtenis van den overleden graef Willem de Borchgrave tot in 't graf te vervolgen, maer die spoedig en voorzichtig het hazenpad koos toen hy 's anderen daegs den broeder van den overleden zag tot zich komen om effe en korte rekening te maken.

Wanneer men in het vervolg de aanvallen der tongersche liberalen zal lezen dan zal men weten welke waarde aen dat geprentel moet gegeven worden. Arme jongens! Eene zaak

dertig-duizend francs zal ik die zwaarigheid overwinnen... Ik heb op u voor de dertig-duizend francs gerekend.

Dank u hartelyk... denkt gy dat ik my verblijden zal om, zoodra ik het gezegde gegeven heb, het in uw handlen te laten.

Zoodra de *Barbivore* hare volmaektheid verkegen heeft, neem ik een breset en ik neem u en myne on-be-nim-ming mede.

Neen, neen, dank u hartelyk hoor.

Gy zult my toch niet weigeren om uwe en myne fortuin te bevoorradelen.

Dat niet, maer ik dank er voor om dertig duizend francs (die gy ten minste meent dat ik bezit) in eens anders zak te storten.

Dus gy weigert?

Ik denk er niet meer over.

Zoo gy weigert dus... wie had dat kunnen denken, ik dacht in vriend te komen en ik ontmoette een *vrak*.

IV.

Dien zelfden dag had Mevrouw Francine den inval om eene wandeling in de stad te willen maken Pinsonnet gaf de jonge dame een arm en zy gingen de eerste straat in die zich voor hen bevond.

Het toeval geleidde hen voor de magazynen le Prophète, dadelyk hield Francine stil om haren schat van nieuwsgierigheid en bewondering aen den inhoud der winkelkast te betalen.

O, wat schoone shawl, riep zy uit, een heegerigen blik op een omslagdoek van duizend francs werpende.

Eene shawl zou u plezier doen?... Kom med, zide Pinsonnet besloten.

En zonder afgingen betaelde hy in det winkel de shawl die by Francine zooveel bewondering had verwekt.

alleen is spytig: sedert dat de liberalen geen deel meer aen de kiezingen nemen is er geen middel meer om hun getal te tellen. Volgens de berekeningen die het naeste by de waarheid schynen te zyn, moeten er in Tongeren zoo ontrent nog twee liberalen en half zyn.

Een oude Tongenaer.

Men schryft uit Roomen:

Eene deugdzaame prinses, met naem Sophie Odesscalchi, geboren gravin Branitzka, woonde sedert eenige jaren te Rome, waer zy, om hare uitstekende deugden en aengeleefdheid aen de H. Kerk, de genegenheid van onzen H. Vader den Paus verworven had. Over eenige dagen was zy doodelyk ziek: eene zware en langdurige zenuwziekte had ze tot op den boord des grafs gebragt, en er was volgens het gevoelen der vermaerkte geneesheeren, niet de minste hoop meer. De prinses voelde met kalme en gelatenheid haer einde naderen. Zy was op het punt hare deugdlyke ziel in de handen van haren God en Zaligmaker over te geven, toen haer het gedachte te binnen kwam van iemand naer Z. H. den Paus te zenden om van hem zynen laetsten zegen af te smeeken. Aenstonds wierd haer wensch volbragt. Z. H. vernam met droefheid dat die goede prinses op sterven lag; hy schonk haer zynen zegen, en op zyne knieën vallende, vroeg hy aen den Heer dat hy haer de gezondheid zou weergeven, indien 't haer zalig was...

Op dien oogenblik stond het paleis der prinses, dat eerst in den diepsten rouw gedompeld lag, in de grootste verwondering. De prinses was opgestaan, geheel gezond en genezen; zy had haer zelve gekleed, en kwam het paleis te verlaten, om den Heer te gaen bedanken in de groote Sint Pieters kerk. Daarna is zy aen Z. H. den Paus hare dankbaarheid gaen be-wyzen, over de gebeden die hy voor haer gestort had, en die, zeide hy, hare volkomene gezondheid verworven hadden. Zy vertelde hem dat zy hem in eenen voorgaenden slaep by haer bed had meenen te zien en hem had hooren zeggen: *mijn kind, sta op*.

Dit mirakel, dat de gehele wereld welhaest zal gekend en bewonderd worden, zal aen alle kristenen eene rede te meer zyn om dien grooten, onsterfelyken Paus, te beminnen en te eerbiedigen. Mogte het alzoo geschieden!

Berigten uit Mexiko.

De tydingen welke ons uit Mexiko toekomen, zyn alles behalve geruststellend. Wy hebben nog geene officiele berigten ontvangen, maer aldo

Vervolgens heidde hy zyn liefste, aen de zyde der straat Montesquieu, naer de groote inrigting voor bouillon van Duval, waer zy zich tot aen de grootste verkwinging aen de vertering van makaroni en salt-water verzadigden. Pinsonnet was om zoo te zeggen de mid'dheid zelve.

Indien wy nu eens dezen dag in eene komedie eindigden... wat zoudt gy daarvan zeggen?

Ik heb dezen nacht gedroomd dat gy my eene loof in de opera zoudt aanbieden, gaf zy hem ten antwoord.

Goed, ik betaal voor u Beaumarchais.

En Pinsonnet geleidde haer in een der schoonste opera's van Parys, verbeugd dat hem deze keer het woordje *vrak* niet werd toegesnauwt.

V.

Ten laetste zag Pinsonnet zich van alle zyden overvallen. In den beginne weigerde hy byna niemand, maer hielp ieder die zyne hulp inriep voor zoo verre het in zyn vermogen was.

Eindelyk onder de minigte bezwykende zag hy zich genoodzaekt zyne beurs, zyne ooren en zyne deur te sluiten, want hy had onderronden dat het spreekwoord terecht zeide:

Om der wille van de smeer,
Likt de kat de kamleleer.

Toen schreeuwde men uit betgeen: men uit beleeftheid gezwegen had en Pinsonnet, door zyne vrienden en zyne beminde verlaten, leefde geheel van de wereld gescheiden, slechts bekenend onder de namen *millionair* en *vrak*.

En wel: omlat zyn oom hem tienduizend francs had nagelaten, en hy van die tienduiznd francs geen honderd duizent in het water kon werpen.

DE ERFENIS VAN PINSONNET.

(Vervolg en einde.)

Nu begrypt ik er niets meer van; iedereen houdt my voor millionair, dacht Pinsonnet.

Gy begrypt dus, myn waarde vriend, dat ik verplicht ben, het onrecht der fortuin jegens u te verbeteren.

Ah, foei!

Niets is eenvoudiger; gy gaet er oer oordeelen.

Welnu, ik luister.

Pinsonnet, weet gy wel hoeveel barbiere er in Frankryk zyn?

Ik verzeker u, Papatin, dat het my nog nooit in de gedachte gekomen is om er een statistiek van te maken.

Welnu dan, men heeft gevonden dat er omstreeks ach-en-dertig duizend barbiere in dit land verspreid zyn.

Gord, acht-en-dertig duizend.

En weet gy nu wel wat zulk een barbier elk zyn'er kalanten doet betalen?

Weer eene andere berekening die my evenmin beken is als de vorige.

Dan zal ik het u zeggen: Om zich te laten scheren moet men in Parys en in zeven of acht andere groote steden vyf en-twintig centiemen en in de andere kleinere steden tien centiemen betalen. Die laetste prys schikt nog al.

Ja wel, ga maer voort.

Dan veronderstel ik dat, door elkander gerekend, elke barbier tien haerden te scheren heeft, waerdoor, om het minste te nemen, elke barbier een frank ontvangt, dus de acht-en-dertig duizend barbiere, acht-en-dertig duizend francs, hetwelk, vermenigvuldigd met drie honderd